

Ефективними методами психологічного виховання курсантів із застосуванням вогнепальної зброї є використання спеціальних психотехнік з елементами аутогенного тренування, саморегуляції та аутопроекування, а також метод моделювання критичних і стресових ситуацій. Основними засобами моделювання психологічних факторів екстремальних умов діяльності курсантів є: вербальні і символічні, які дають можливість продемонструвати тактичну ситуацію і змінити її залежно від рівня підготовленості та кінцевого результату навчання; вони дають можливість показати цілі і різні їх дії з об'єктами; тренажери, що забезпечують можливість діагностики різних психофізіологічних показників; засоби моделювання, що забезпечують можливість відтворення впливу різних зовнішніх факторів.

Висновок. Розглянувши дану тему, можна прийти до висновку, що курсанти мають психологічні особливості, що можуть завадити їм під час практичної стрільби. Але існують шляхи та методи за допомогою, яких можливо покращити свої навички практичної стрільби.

1. Вогнева підготовка : підручник / А. Б. Балик [та ін.]; заг. ред. М.Г. Вербенського, В.С. Гуславського. – Луганськ : Максим, 2009. – 664 с.

2. Горелов И. Ю. Некоторые аспекты психологической подготовки спортсменов-стрелков из боевого оружия / Горелов И.Ю., Горелова О.А. // Слобожанський науково-спортивний вісник. – Харків: ХДАФК, 2007. – Вип.12. – С. 317-319.

3. Иткис М.А. Некоторые особенности отношения стрелка к выстрелу и результату стрельбы / Иткис М.А. // Разноцветные мишени: Сб–к статей и очерков. – М.: Фис, 1983. – С. 25-29.

4. Екстремальна психологія : підручник / Євсюков О.П. [та ін.] ; за заг. ред. О.В.Тімченка. – Харків : УЦЗУ, 2007. – 502 с.

Липка Я.В., курсант
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:
Резворович К.Р., к.ю.н.,
завідувачка кафедри
цивільного права та процесу
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ЩОДО ЗАСТАВИ МАЙНОВИХ ПРАВ

Застава майнових прав - це досить молодий вид застави, поява якого пов'язана з прийняттям Закону України "Про заставу" у 1992 році [1]. Після законодавчого закріплення можливості використання майнових прав як застави постала значна кількість питань, актуальних сьогодні.

Практика застосування норм українського законодавства про заставу права власності та відсутність у вітчизняній науці цивільного законодавства теоретичне обґрунтування застави права власності призводить до того, що досить часто існує неоднозначний підхід не лише до тлумачення теоретичних аспектів застави права власності, а й до застосування правових норм, які пов'язані з цим видом застави. Десять років тому українські науковці звернули увагу на той факт, що оскільки не всі права власності можуть бути забезпечені, негативним фактором, який впливає, насамперед, на відповідну правозастосовчу практику, є відсутність чітко визначених систематизованих критеріїв в українському законодавстві для цього майна права, які можуть бути предметом застави [2, с. 1]. Сьогодні ситуація не змінилася. У науковій літературі суперечки щодо складу майнових прав, які можуть бути предметом застави, не в останню чергу через суперечності та прогалини у вітчизняному законодавстві про заставу майнових прав, а також через поняття та види майнових прав.

Перш за все слід сказати, що чинне законодавство України не містить поняття майнового права. На тлі відсутності законодавчого закріплення поняття майнового права Цивільний кодекс України [3] включає майнові права на майно, визначаючи характер цих прав як майнові. Так згідно з ч. 2 ст. 190 Цивільного кодексу "майнові права - це неспоживча річ. Майнові права визнаються речовими правами".

Закон України "Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні" визначає як майнові права, за якими можуть бути оцінені будь-які права, пов'язані з майном, крім майнових прав, включаючи права, що є частиною законного майна (права володіння, розпорядження, використання), а також інші конкретні права (права на здійснення діяльності, використання природних ресурсів тощо) та вимоги (стаття 3 Закону) [4].

Відповідно до ч. 7 ст. 5 Закону України "Про іпотеку" [5] предметом іпотеки може бути право оренди або користування нерухомим майном, що надає орендарю або користувачеві право будувати, володіти та відчужувати нерухоме майно. Право використовувати чужу землю для будівництва (суперфіцій) та право використовувати чужу землю для сільськогосподарських потреб (емфітевзис), посиляючись на майнові права на чуже майно, є майновими правами. Положення Правління Національного банку України про валютний контроль визначає майнові права виключно як "права особи вимагати зобов'язання, за якими вона є кредитором" (п. 1.4) [6].

У ст. 424 ЦК закріпив майнові права інтелектуальної власності як право користування об'єктом права інтелектуальної власності; ексклюзивне право дозволити використання об'єкта права інтелектуальної власності; виключне право запобігати зловживанню об'єктом права інтелектуальної власності, включаючи заборону такого використання. Відповідно до положень законів України "Про іпотеку", "Про фінансово-кредитні механізми і управління майном при будівництві житла та операції з нерухомістю", "Про іпотечне

кредитування, операції з консолідованим іпотечним боргом та іпотечні сертифікати до майнових прав відносяться і права на нерухомість, що перебуває в процесі будівництва.

Відповідно, українське законодавство закріплює в якості майнових прав як речові права, крім права власності, так і зобов'язальні права (права вимоги), майнові права інтелектуальної власності тощо. Очевидно, що майнові права стосовно зобов'язальних, речових, прав інтелектуальної власності та інших виступають як загальне поняття для виду. Тому правильніше було б сформулювати положення ч. 2 ст. 190 Цивільного кодексу: «Речові права визнаються майновими правами».

Очевидно, що цивільний оборот певних речових прав та можливість звернення стягнення на них, дозволяє розглядати як предмет застави права вимоги, обмежені майнові права, майнові права інтелектуальної власності тощо. Водночас на практиці предметом переважної більшості угод про заставу майнових прав є права вимоги - права зобов'язальні. Останнє цілком зрозуміло, адже незважаючи на те, що у ст. 4 Закону України "Про заставу" та ст. 576 ЦК, предметом застави є майнові права без будь-яких обмежень, законодавчим регулюванням у розділі V Закону України "Про заставу" "Застава майнових прав" як предметі застави виступали лише прававимоги по зобов'язаннях. Тож згідно зі ст. 49 Закону України "Про заставу" заставодавець може укласти договір застави як належних йому на момент укладення договору прав вимоги до зобов'язань, в яких він є кредитором, так і тих, що можуть виникнути в майбутньому.

Відповідно, договір застави повинен передбачати особу, яка є боржником стосовно заставодавця, наприклад орендаря за договором оренди або покупця за договором поставки, право на грошову вимогу до якого є предметом застави майнового права. Боржником заставодавця може бути заставодержатель, наприклад, за договором банківського вкладу. Застава коштів на депозитних рахунках у банківських установах останнім часом активно використовується суб'єктами цивільного обороту. Незважаючи на те, що гроші визнаються в ЦК України як різновид речей, коли йдеться про безготівкові гроші, вони за правилами застави права власності можуть бути передані в заставу, оскільки предметом застави є право клієнта повернутися на банківський депозитний рахунок. Саме заставу коштів на депозитних рахунках у банківських установах українські дослідники виділяють як відносно новий вид застави на практиці. У той же час недоцільно розглядати заставу дебіторської заборгованості як різновид застави майнових прав, оскільки за своєю природою дебіторська заборгованість як економічна категорія в цивільно-правовому розумінні є лише сукупністю грошових вимог. Вимоги, що мають особистий характер, а також інші вимоги, застava яких заборонена законом, не можуть бути предметом застави (ч. 5 ст. 576 ЦК). Такі вимоги включають претензії, які невіддільні від особи, наприклад право на отримання аліментів, до відшкодування шкоди, заподіяної здоров'ю. Особистий характер цих ви-

мог не дозволяє їх відчуження або відновлення. Вони закінчуються смертю людини. Звернення стягнення на заставлені майнові права відбувається шляхом відступлення заставодавця заставодержателю вимоги, що впливає із заставленого права.

Відповідно до ст. 23 Закону України "Про заставу" заставодержатель набуває права вимагати в судовому порядку передачі йому заставленого права на момент виникнення права на стягнення застави. Враховуючи положення ст. 20 Закону "Про заставу" та ст. 590 Цивільного кодексу про звернення стягнення на заставу в позасудовому порядку, якщо сторони договору застави погоджуються, що іпотекодавець передає заставодержателю вимогу, що впливає із заставленого права, може виникнути шляхом подання вимоги заставодержателя безпосередньо до заставодавця до суду.

1. Про заставу: закон України від 02.10.1992 № 2654-XII. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 47. Ст. 642.

2. Нижний С. В. Застава майнових прав як спосіб забезпечення виконання зобов'язань: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. Київ, 2007. 16 с.

3. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 40. Ст. 356.

4. Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні: закон України від 12.07.2001 № 2658-III. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 47. Ст. 251.

5. Про іпотеку: закон України від 05.06.2003 № 898-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 38. Ст. 313.

6. Положення про валютний контроль: затв. постановою Правління Національного банку України від 08.02.2000 № 49. Офіційний вісник України. 2000. № 14. Ст. 573.

Лозицький М.П., курсант
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Шевяков М.О.,
старший викладач кафедри
адміністративного права, процесу
та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ДЕЛІНКВЕНТНІСТЬ НЕПОВНОЛІТНІХ У ВЧИНЕННІ ДОРОЖНЬО-ТРАНСПОРТНИХ ПРИГОД: ПРИЧИНИ ТА ФАКТОРИ

Останнім часом в усіх країнах світу активно розвивається дорожньо-транспортна інфраструктура, випускаються транспортні засоби новітніх технологій, котрі визначаються підвищеним ступенем комфортності, надійності та